

‘Je leert jezelf redden en op jezelf te vertrouwen’

Bij Spelderholt staat de ontwikkeling van jongeren met beperking centraal

Ook dit jaar werd de FOSS-dag gehouden op Parc Spelderholt in Beekbergen. Vandaar dat we het tijd vonden om eens nader kennis te maken met de daar gevestigde academie, het expertisecentrum en het ontwikkelingstraject dat wordt aangeboden aan jongeren met een lichte tot matige verstandelijke beperking dat zich richt op wonen en werken

Annette Fritschy is inmiddels zo'n twaalf jaar directeur. Voorheen had ze diverse functies in de ouder- en thuiszorg en in de arbeidsvoorziening. Bij Parc Spelderholt kwam ze dus in een heel andere setting terecht. “De rode draad is wel dat ik altijd heb gewerkt in branches waar mensen een steuntje in de rug nodig hebben. Het concept dat we hier met z'n allen hebben neergezet is enig in zijn soort. Het bestaat verder nergens in Nederland. Voor jongeren die uit het voorgezet speciaal onderwijs komen en waarvoor in onze ogen geen goed georganiseerd vervolgonderwijs is.”

Hierop is Spelderholt ingesprongen, aldus Annette. “Eigenlijk al begin 2000, maar het concept heeft echt handen en voeten gekregen vanaf 2007. We hebben wonen en werken bij elkaar gebracht. En in de dagen dat de jongeren doordeweeks hier zijn, zijn ze ook student. Dit is heel erg belangrijk! Ze zijn hier dus geen cliënt. Student zijn voelt net even anders. En ze hebben geen ‘hulp’, maar ‘ondersteuning’. We zijn samen bezig om hen zelfstandig(er) te laten functioneren in de samenleving.”

Persoonlijke ontwikkeling

In de vier jaar dat de jongeren op Parc Spelderholt zijn, wordt gewerkt aan hun persoonlijke ontwikkeling. Mede gestimuleerd, omdat ze uit de ouderlijke omgeving gaan. “Doordeweeks zijn ze bij ons en in de weekenden thuis”, verduidelijkt Annette. “Dit betekent dat ze een andere relatie met hun ouders opbouwen en hier een leuke studententijd hebben. De jongeren leren wie ze zijn, wat hun talenten zijn, wat hun grenzen zijn en hoe ze het beste kunnen functioneren in een groep. Bovendien helpen we ze ook om zelfstandig te kunnen wonen.”

“Binnen het ontwikkelingstraject kunnen de studenten kiezen uit verschillende leergangen: Horeca, Dienstverlening of Onderhoud. Ze krijgen een volledige opleiding. Annette: “Met zogeheten beroepsdoelen werken we er naar toe dat de jongeren uiteindelijk zo zelfstandig mogelijk kunnen gaan werken binnen hun vakgebied. Per taak kijken ze eerst mee. Vervolgens gaan ze samenwerken met anderen en uiteindelijk leren zij hun taak zelfstandig uit voeren op assistent-niveau. De vier jaar op Spelderholt worden afgesloten met een officieel diploma.”

Recht op onderwijs

Wilma Evink is senior beleidsmedewerker op het Expertisecentrum van Parc Spelderholt. “Onze methodiek heeft echt resultaat. Onderzoek heeft dit ook uitgewezen. De jongeren kunnen – ondanks hun beperking – veel beter functioneren en zijn veel zelfstandiger en socialer. Onze oud-studenten scoren hoog op hun gevoel van eigenwaarde en de kwaliteit van leven. Daar zijn we hartstikke trots op! De subsidie van de ministeries van Onderwijs en Sociale Zaken komt dus zeer goed terecht...”

Dat deze jongeren recht hebben op onderwijs, is voor iedereen inmiddels wel duidelijk, zegt Wilma. “We hebben hier tachtig plekken, maar eigenlijk is de behoefte veel groter. Er zijn dan ook verregaande plannen om een tweede locatie te openen in Hilversum. Met hetzelfde concept, hetzelfde lesmateriaal en dezelfde manier van werken. En met het Expertisecentrum dragen we de kennis en de visie die we hebben uit richting de reguliere gehandicaptenzorg. Maar we willen ook werkgevers, gemeenten en wooninitiatieven begeleiden en stimuleren.”

Annette benadrukt dat de jongeren serieus willen worden genomen. “Bij Spelderholt hebben ze alle vrijheid en kunnen ze altijd hulp vragen. In een veel begeleide woonvormen lopen ze toch vaak tegen beperkingen aan. Dan mogen of kunnen ze bepaalde zaken – denk aan de was – ineens niet meer zelf doen. ‘Want er is een wasserette’. Er wordt dan gedacht vanuit een kostenperspectief en ‘wat praktisch is voor de woonvorm, niet vanuit de bewoners.

Zelf voor een groot deel de regie hebben over hun dagelijks leven, is voor deze jongeren echter heel belangrijk. Hier is mijns inziens nog een wereld te winnen.”

TOS

Binnen Spelderholt zitten ook studenten die slechthorend zijn (dan wel in combinatie met een licht verstandelijke beperking, red.), maar op dit moment weinig of geen jongeren met TOS. “Ik denk dat de TOS ook niet altijd bekend is”, oordeelt Wilma. “Gehoörproblemen zijn vaak zichtbaar, bijvoorbeeld vanwege een gehoorapparaat, terwijl TOS ook niet altijd is gediagnostiseerd bij onze doelgroep. En dus weten we niet of een jongere moeite heeft met aspecten van het leren vanwege van verstandelijke beperking of omdat hij of zij misschien wel TOS heeft. Uiteindelijk maakt het voor onze leer- en werkmethode ook niet zo veel uit. Wél voor de financiering, maar dit is weer een ander verhaal...”

